

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,
tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,
el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188601464
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija skubos tvarka pakartotinai teikia:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimo apribojimo ir nutraukimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr.1);

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimo Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo ir Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos sustiprinimo“ (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2), (toliau kartu – Nutarimai).

Sprendžiama problema	Dėl Nutarimo projekto Nr.1 Cigarečių kontrabandos gabenimas iš Baltarusijos naudojant meteorologinius oro balionus suintensyvėjo 2024 m. rudenį. Tai įvyko dėl kompleksinių sienos apsaugos priemonių taikymo, kurios įprastą kontrabandos gabenimo būdą labai apsunkino, t. y.: įrengta sienos stebėjimo sistema, fizinis barjeras, suintensyvinamas patruliavimas prie valstybės sienos, geležinkelio pasienio kontrolės punktuose įrengtos rentgeno sistemos. Vertinama, kad pastaruoju metu apie 80 % cigarečių kontrabandos bandoma gabenti oru, t. y. panaudojant meteorologinius balionus ar bepiločius orlaivius. Per 2025 metus (iki š. m. spalio 27 d.) buvo pastebėti 177 dronai, nutupdyta 50 dronų. Taip pat aptiktas 541 balionas. Toks cigarečių kontrabandos būdas kelia ne tik viešojo saugumo grėsmes (kontrabandos valdymo aspektu), bet ir sukelia realias rizikas civilinei aviacijai ir kritinei infrastruktūrai. Vertinama, kad meteorologinio baliono susidūrimas su orlaiviu gali sukelti orlaivio avariją, ypač jeigu susidūrimas įvyktų orlaiviui kylant arba leidžiantis. Dėl meteorologinių balionų, skrendančių į oro uostų prieigas, trikdomas Vilniaus ir Kauno oro uostų darbas, aviacijos sektorius patiria tiek finansinę, tiek reputacinę žalą. Oro uostų darbo trikdymas, skrydžių atšaukimas kelia visuomenės nepasitenkinimą, tuo pačiu, šiems incidentams kartojantis,

	jiems pasižymint masiškumu, mažinamas visuomenės saugumo jausmas. Neatmestina, jog tokiu būdu gali būti gabenama ne tik cigarečių kontrabanda, bet ir destrukeinį poveikį darantys kroviniai (kol kas tai nėra fiksuota). Apibendrinant nurodomas aplinkybes galima teigti, jog egzistuoja grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, visuomenės rimčiai. Šios grėsmės atitinkamai buvo konstatuotos ir 2025 m. spalio 27 d. Nacionalinio saugumo komisijos posėdyje. Kadangi Nutarimo projektas paremtas Nacionalinio saugumo komisijos sprendimu, akivaizdu, jog sprendimas priimamas atsižvelgiant į saugumo grėsmes ir yra koordinuotas aukščiausiam valstybės lygįje. Ankstesni apribojimai buvo susiję su Baltarusijos režimo organizuojama migracija ir bandymais migrantus nukreipti per pasienio kontrolės punktus, jiems neturint reikiamų dokumentų, siekiant kelti grėsmes ir vykdyti hibridinius išpuolius. Šis Nutarimo projektas yra platesnio konteksto dalis, susijusi su valstybės sienos apsaugos sustiprinimu. Priimami griežtesni ribojimai, kurie padės sumažinti Baltarusijos žvalgybos ir saugumo tarnybų įtaką bei galimybę verbuoti Lietuvos ir Baltarusijos piliečius. Atsilaisvinę Valstybės sienos apsaugos tarnybos žmogiškieji resursai bus nukreipti būtent žalios sienos stebėjimo sustiprinimui, kas prisidės prie efektyvesnio galimų pažeidimų per išorės valstybės sieną užkardymo.
II. Siūlomos priemonės	Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 10 straipsnyje nustatyta, kad Vyriausybė gali apriboti arba nutraukti vykimą per valstybės sieną ar tam tikrus pasienio kontrolės punktus, be kita ko, užtikrindama Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą, visuomenės rimtį. Pasiūlymą taikyti šią priemonę 2025 m. spalio 27 d. posėdyje pateikė ir Nacionalinio saugumo komisija. Igyvendinant minėtą įstatymo nuostatą Nutarimo projektu siūloma nutraukti vykimą per Lietuvos Respublikos valstybės sienos perėjimo punktą Šalčininkai–Benekainys bei apriboti vykimą per Lietuvos Respublikos valstybės sienos perėjimo punktą Medininkai–Kamenyj Log. Vykimui per valstybės sienos perėjimo punktą Medininkai–Kamenyj Log, atsižvelgiant į tarptautinius įsipareigojimus ir nacionalinę teisę, nustatomos išimtys tam tikrų asmenų grupėms (diplomatai, Kaliningrado tranzitas, Lietuvos Respublikos ir ES valstybių narių piliečiai, NATO šalių piliečiai ir kt.). Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pavedama

	organizuoti ir užtikrinti šio nutarimo nuostatų vykdymą, įskaitant asmenų įleidimą į Lietuvos Respubliką ar išleidimą iš Lietuvos Respublikos dėl humanitarinių priežasčių, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 7 str. 7¹ dalyje. Dėl Nutarimo projekto Nr. 2 Siekiant suderinti galiojantį teisinį reguliavimą su teikiamo Nutarimo projekto Nr.1 nuostatomis yra būtina pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimą Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo ir Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos sustiprinimo“, kuris taip pat reglamentuoja judėjimo per tuos pačius pasienio kontrolės punktu tvarką, tačiau skirtingai. Todėl siūloma keisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimą Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo paskyrimo ir Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos sustiprinimo“ jame panaikinant nuostatas, kurios reguliuoja valstybės sienos perėjimo punktų Šalčininkai–Benekainys bei Medininkai–Kamenyj Log veiklos tvarką, t.y. šio teisės akto 3.2 ir 3.9 papunkčius). Pripažinus netekusiais galios minėtus 3.2 ir 3.9 papunkčius, panaikinami šie anksčiau galioję apribojimai, kurie nustatė kitus (švelnesnius) sienos kirtimo reikalavimus. Šių papunkčių panaikinimas užtikrina, kad teisinėje bazėje lieka galioti tik naujai priimtose, aktualios ir konkrečias dabartines grėsmes atliepiančios nuostatos. Tai užtikrins teisės aktų vientisumą ir aiškumą. Numatoma, kad Nutarimai galios iki š.m. lapkričio 30 d. 24.00 val. ir galės būti pratęstas įvertinus situaciją ir tendencijas.
III. Priemonių kaštai	Keičiamiems nutarimams įgyvendinti nereikės papildomų valstybės biudžeto asignavimų.
IV. Nauda visuomenei	Nutarimų projekte siūlomomis teisinio reguliavimo priemonėmis siekiama daryti poveikį Baltarusijos režimui, skatinant imtis veiksmų savo teritorijoje užkardant kontrabandos organizavimą. Užkardytas kontrabandos organizavimas Baltarusijos teritorijoje mažins meteorologinių balionų paleidimo srautą ir atitinkamai mažins keliamas grėsmes bei didins visuomenės saugumo jausmą.

Nutarimų projektai neįgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimų projektais nėra perkeliama ir įgyvendinama Europos Sąjungos teisės aktai.

Nutarimų projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimų projektuose nėra naujų sąvokų ar terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Nutarimų projektai teikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 38 straipsnio 2 dalimi, todėl nebuvo derintas su kitomis institucijomis. Pažymėtina, kad teikiamu Nutarimo projektu siūloma neatidėliotinai priimti teisinio reguliavimo priemonės, būtinos vidaus saugumo gyvybiškai svarbiai valstybės funkcijai (Gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų sąrašo, patvirtinto Vyriausybės 2022 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 23, 5 punktas) užtikrinti. Nutarimo projekto nepriėmimas nesudarytų prielaidų šalinti sprendžiamos problemos atsiradimo priežastis.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Siekdami sudaryti prielaidas operatyviai šalinti grėsmes nacionaliniam saugumui ir visuomenės rimčiai, prašome Nutarimo projektą svarstyti šios savaitės Vyriausybės posėdyje.

Nutarimų projektus parengė Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas (tel. (0 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėjas Gintautas Zinkevičius (tel. (0 5) 271 7224, el. p. gintautas.zinkevicius@vrm.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas Nr.1, 1 lapas,

Nutarimo projektas Nr.2, 1 lapas.

Nutarimo projektas Nr.2 lyginamasis variantas, 1 lapas.

Vidaus reikalų ministras

Vladislav Kondratovič